

Çocuklar in Ya?am Kalitesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuklar in Ya?am Kalitesi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18963>

Özet

Çocuklar için Yaşam Kalitesi Ölçeği (ÇYKÖ), ergen popülasyonunun ve ebeveynlerinin algıladığı yaşam kalitesi düzeylerini değerlendirmek amacıyla Türkçeye uyarlanmış bir psikometrik araçtır. Ölçeğin uyarlama çalışması, özellikle 13-18 yaş aralığındaki ergen formunun geçerlik ve güvenilirliğini saptamak üzerine odaklanmıştır. ÇYKÖ, fiziksel sağlık, duygusal iyileşsellik, sosyal iyileşsellik ve okul iyileşsellik olmak üzere dört temel alt boyutta toplam 23 maddeden oluşmaktadır. Çalışmalar, ölçeğin hem sağlıklı hem de kronik hastalığı bulunan popülasyonlarda yaşam kalitesindeki farklılıkları aydınlatmada güçlü bir araç olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Yaşam Kalitesi, Ergen Sağlık, Çocuk Psikiyatrisi, Psikometrik Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, ÇYKÖ, Kronik Hastalık.

Yazarlar

Nursu Çakır Memik, Burak Ahoğlu, Ayşegül Coşkun, Ö. Şemsettin Üneri, İnan Karakaya.

?

Amaç

Çocuklar için Yaşam Kalitesi Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması'nın temel amacı, 13-18 yaş aralığındaki Türk ergenlerinin ve onların birincil bakıcıları'nın (ebeveynlerinin) öznel ve vekil bildirim yoluyla yaşam kalitelerini standardize edilmiş bir biçimde ölçmektir. Bu adaptasyon, ölçeğin uluslararası alanda kabul görmüş yapılarının Türk kültürüne ve diline uygunluğunu test etmeyi ve klinik uygulamalarda güvenilir bir değerlendirme aracı sağlamayı hedeflemiştir.

Ölçek, özellikle kronik hastalıklar gibi yaşam kalitesini olumsuz etkileyen durumlarda, bu etkinin şiddetini nicel olarak belirleyebilmek için tasarlanmıştır. Bu sayede, psikiyatrik ve pediatrik çalışmalarda tedavi etkinliğini ve hastanın genel iyi oluş halini izlemek mümkün hale gelmiştir.

Yapı

Çocuklar için Yaşam Kalitesi Ölçeği, ergenin yaşam kalitesini kapsayıcı bir şekilde değerlendiren çok boyutlu bir yapıya ölçmektedir. Ölçek, ergenlerin günlük yaşamlarında karşılaştıkları zorlukları ve sahip oldukları kaynakları değerlendiren 23 maddeden oluşur.

Bu 23 madde, ergenin genel iyi oluş düzeyini temsil eden dört temel faktör altında toplanmıştır.

Bu faktörler, ergen psikolojisi ve gelişimi açısından kritik öneme sahip alanları kapsamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliği, bilinen gruplar arasındaki farklılıkları aydınlatma yeteneği üzerinden incelenmiştir. Yapılan analizlerde, kronik hastalığa sahip ergen grubunun ölçekten aldığı puan ortalamaları, sağlıklı kontrol grubu ve akut hastalığa sahip gruplardan istatistiksel olarak anlamlı derecede daha düşük bulunmuştur. Bu bulgu, ölçeğin yaşam kalitesindeki düzeyleri doğru bir şekilde yansıttığını ve beklenen klinik ayrımları yapabildiğini göstermektedir.

Çıktı tutarlılığı açısından, ölçeğin maddelerinin aynı yapıyı ölçme derecesini belirten Cronbach alfa katsayısı ergen formunda **0.82** ve ebeveyn formunda **0.87** olarak saptanmıştır. Bu değerler, her iki form için de yüksek düzeyde iç tutarlılığına işaret etmektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçek puanları ile ilgili klinik belirteçlerle tutarlılığı değerlendirir. Hem ergen hem de ebeveyn bildirim formlarında, ÇYKÖ puanları ile hastalanma sıklığı ve hastalık yükü belirteçleri arasında istatistiksel olarak anlamlı, düşük ila orta düzeyde, ters orantılı korelasyon saptanmıştır. Bu ters orantılı ilişki, hastalık yükü arttıkça yaşam kalitesi algısının düştüğü yönündeki teorik beklentiyi doğrulamaktadır.

Ayrıca, ergen ve ebeveyn formları arasındaki korelasyonlar değerlendirildiğinde, istatistiksel olarak anlamlı ve doğru orantılı ilişkiler elde edilmiştir. Bu durum, iki farklı kaynaktan gelen yaşam kalitesi değerlendirmelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu ve ölçeğin farklı bakış açılarından güvenilir bilgi sağladığını göstermektedir.

Faktör Analizi

Çocuklar için Yaşam Kalitesi Ölçeği, yapısal olarak dört alt boyuttan oluşmaktadır ve toplamda 23 madde içermektedir. Bu faktör yapısı, ergen yaşam kalitesinin temel bileşenlerini temsil etmektedir:

Fiziksel Sağlık: 8 madde içermektedir. Ergenin fiziksel iyi olma halini, enerji düzeyini ve semptomları değerlendirir.

Duygusal İyileşimlik: 5 madde içermektedir. Ergenin duygusal durumunu, kaygı, depresyon ve mutluluk düzeylerini ölçer.

Sosyal İyileşimlik: 5 madde içermektedir. Ergenin arkadaşları ve ailesi ile olan ilişkilerinin kalitesini değerlendirir.

Okul İyileşimlik: 5 madde içermektedir. Ergenin akademik performansını, okula katılımı ve okul ortamındaki iyi olma düzeyini değerlendirir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: 4 alt boyut ve 23 madde. Hem ergen hem de ebeveyn formları mevcuttur.

Language Available: Türkçe

Population Group: Ergenler ve Ebeveynleri

Age Group: 13-18 yaş

Population Details: Çalınma, kronik hastalık olan ergenler (psikiyatrik ve pediatrik hastalar) ile sağlıklı kontrol grupları içerir.

Test Methodology: Öz bildirim (Ergen Formu) ve Veli Bildirimi (Ebeveyn Formu). Derecelendirme 5'li Likert tipinde yapılmaktadır (hiçbir zaman - hemen her zaman).

Anahtar Kelimeler

ÇYKÖ, 13-18 yaş, Psikiyatri, Kronik Hastalık, Likert Ölçeği, Uyarlama, Çocuk Sağlığı, Öz Bildirim.

?

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nursu Çakın Memik

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: omurnursu@yahoo.com

Correspondence Address: Bilinmiyor

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin adaptasyon çalışması 2007 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı ve izinleri hakkında bilgi almak için sorumlu yazar Nursu Çakın Memik ile omurnursu@yahoo.com adresi üzerinden iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Makalenin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: cocuklar-icin-yasam-kalitesi-olceginin-13-18-yas-ergen-formunun-gecerlik-ve-guvenilirligi-toad.pdf

Kaynaklar

akn-Memik, N., Aao?lu, B., Co?kun, A., Üneri, Ö.?. ve Karakaya, I. (2007). Çocuklar in Yaam Kalitesi le?inin 13-18 ya? ergen formunun geçerlik ve güvenilirli?i. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 18(4), 353-363.

Makalenin çevrimiçi ba?lant?s?: turkpsikiyatri.com

?

Çocuklar in Yaam Kalitesi le?i Maddeleri

Ölçek 4 alt boyut ve 23 maddeden olumaktadır. Derecelendirme 5'li Likert tipindedir (hiçbir zaman-hemen her zaman).

fiziksel sa?lak (8 m):

duygusal i?levsellik (5 m):

sosyal i?levsellik (5 m):

Okul i?levselli?i (5 m):